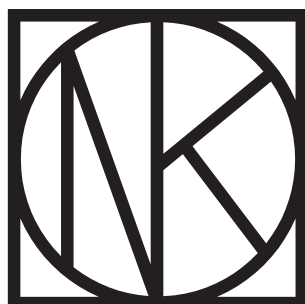

NK STANDARD FÖR SORTIMENT

VERSION 1.3

NORDISKA KOMPANIET

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

INTRODUKTION	5
VAD ÄR NK STANDARD?	5
VEM RIKTAR SIG NK STANDARDEN TILL?	5
OM KRAVEN	6
Ska-krav	6
Ambition	6
TILLÄMPNING OCH UPPDATERING	6
ÅTGÄRDER OCH SANKTIONER VID AVVIKELSER FRÅN NK-STANDARDEN	7
UPPFÖLJNING OCH REDOVISNING	7
1. GODA FÖRHÅLLANDEN VID TILLVERKNINGEN	8
1.1 Anställningsvillkor	8
1.2 Hälsa och säkerhet	8
1.3 Arbetstid och övertid	8
1.4 Diskriminering	8
1.5 Föreningsfrihet	9
1.6 Löner och ersättning	9
1.7 Barnarbete	9
1.8 Tvångsarbete	10
1.9 Korruption	10
1.10 Miljö	10
2. KEMIKALIER & PRODUKTSÄKERHET	10
2.1 Lagar och förordningar - Varor generellt	11
2.2 Specifika regler och begränsningar – Kemikalier och biocider	11
3. SÄRSKILDA PRODUKTGRUPPER	14
3.1 Förpackningar	14
3.2 Artiklar som kommer i kontakt med livsmedel	14
3.3 Textilier, kläder och accessoarer	14
3.4 Elektronik	15
3.5 Leksaker	16
3.6 Kosmetika	16
3.7 Livsmedel	17
3.8 Husgeråd	17
3.9 Smycken och juveler	17
3.10 Pre-loved och upcyclade produkter	18
3.11 Budskap på produkter	18
4. SÄRSKILDA MATERIAL	20
4.1 Trämateriäl	20

4.2 Bomull.....	20
4.3 Syntetiska material.....	21
4.4 Animaliskt material.....	21
5. SYSTEMATISKT ARBETE.....	23
5.1 Spårbarhet	24
BILAGA 1. ORDLISTA.....	25

INTRODUKTION

Som företag har vi, AB Nordiska Kompaniet¹, ett ansvar för det vi gör och att de produkter och varor som säljs på NK är tillverkade med respekt och omtanke för människor, samhälle och vår planet. Så har det alltid varit. Visste du till exempel att redan när NK grundades av Josef Sachs 1902 gav han NK:s anställda fri läkarvård och pensionssparande? För att säkerställa att våra affärspartners delar vår syn på hållbarhet och att sortimentet som säljs på NK har minsta möjliga negativa påverkan har vi utformat en gemensam standard som vi kallar NK Standard.

VAD ÄR NK STANDARD?

NK Standard är samlingsnamnet för de krav vi ställer på alla NK-företagare och NK:s sortiment. Den finns för att möta kundernas allt högre förväntningar och bidra till förtroendet för NK. Den hjälper även oss att kontinuerligt utvecklas och säkerställa våra mål. NK Standard innefattar bland annat mänskliga rättigheter och att produkterna har tillverkats under bra arbetsförhållanden, djurskydd och strikta kemikaliekrav. De delar som till exempel berör mänskliga rättigheter bygger på ILO:s konventioner om mänskliga rättigheter i arbetslivet. Vi uppmuntrar även bland annat ett fortlöpande arbete för att stärka kvinnors roll och rättigheter för jämställdhet i yrkeslivet.

Med ambitionen att vara Sveriges ledande premiumvaruhus inom skönhet, mode och livsstil har vi bland annat strikta krav på exempelvis kosmetika och textilier. Ull får exempelvis inte komma från får som utsatts för mulesing (mulesing innebär att delar av fårens hud på bakdelen skärs) och vi kräver att NK-företagaren har dokument som styrker att det efterlevs. För till exempel kosmetik gäller svensk lagstiftning och EU:s kosmetikaförordning. Vi uppmuntrar också ett aktivt arbete med att förlänga produkters livslängd, och att resurser och energi under och efter tillverkningen ska komma från förnyelsebara källor. AB Nordiska Kompaniet rekommenderar även kontinuerlig insamling av data för energianvändning, vattenanvändning och kemikalier, så att vi kan säkerställa att miljöarbetet gör framsteg.

Genom NK Standard kan våra kunder känna sig trygga med att vi är ett varuhus som arbetar för att ta ansvar. Även om vi inte har direkt kontroll över alla leverantörers produktion, tror vi på spårbarhet, transparens och en öppenhet genom hela produktionskedjan. Vi vill tillsammans minska vårt gemensamma avtryck.

VEM RIKTAR SIG NK STANDARDEN TILL?

NK Standarden riktar sig till alla NK-företagare och omfattar allt sortiment som säljs på NK.

¹ Hufvudstaden AB äger AB Nordiska Kompaniet, som i sin tur äger NK fastigheterna och varumärket. Varje NK-avdelning drivs av ett fristående bolag – en NK-företagare, vilka är organiserade i två företagareföreningar.

OM KRAVEN.

Kraven utgår från:

- Svensk och europeisk lagstiftning
- EU:s kemikalielagstiftning REACH
- FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna
- FN:s konvention om medborgerliga och politiska rättigheter
- FN:s konvention om ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter
- FN:s barnkonvention artikel 32
- Internationella arbetsorganisationens (ILO) åtta kärnkonventioner samt branschpraxis
- FN:s konvention mot korruption.
- Branschpraxis

De krav som specificerats i denna standard har två olika hållbarhetsnivåer:

Ska-krav

Det är NK-företagarna som ska säkerställa att deras leverantörer efterlever ska-kraven i NK Standarden. *Ska-kraven måste efterlevas av alla NK-företagare.*

Ambition

I vissa fall har det även angetts en ambition vilken det finns en förväntan om att företagarna strävar mot att efterleva med hjälp av ett strategiskt hållbarhetsarbete. *Dessa krav är inte tvingande men ger uttryck för AB Nordiska Kompaniets tydliga inriktning och alla NK-företagare uppmuntras att efterleva dem.*

TILLÄMPNING OCH UPPDATERING

I de fall kund efterfrågar särskild information om en produkt är det NK-företagaren som ska ansvara för att överlämna produktinformationen till kund.

NK Standard implementerades 1 januari 2018 och omfattar allt inköpt sortiment som köpts in från denna tidpunkt och framåt. Senaste revideringen genomfördes februari 2023.

NK Standard kommer att revideras löpande för att överensstämma med lagstiftning, praxis och omvärldens ökade förväntningar. I de fall kraven i standarden revideras kommer NK-företagaren i god tid få information om eventuella förändringar samt få en ny version av NK Standard.

ÅTGÄRDER OCH SANKTIONER VID AVVIKELSER FRÅN NK-STANDARDEN

Så snart företagaren på NK får kännedom om en större avvikelse mot NK Standard hos sin leverantör, ska AB Nordiska Kompaniets hållbarhetschef meddelas och en åtgärdsplan tas fram. Åtgärdsplanen ska visa hur NK-företagaren och leverantören avser att hantera avvikelsen och inom vilken tidsperiod.

Om det genom egen eller extern uppföljning framkommer att NK-företagaren inte efterlever kraven i NK Standard, eller om NK-företagaren inom föreskriven tid inte kan visa att kraven efterlevs, utdelar AB Nordiska Kompaniet en skriftlig påpekande med krav på omedelbar rättelse.

Vid upprepad förseelse eller vid förnyat påpekande på grund av utebliven rapportering av kraven utdöms ett vite på ett basbelopp (47 600SEK, år 2021).

AB Nordiska Kompaniet kan ej utdöma vite p.g.a. brister hos NK-företagarens leverantör, utan det kan endast utdömas om NK-företagaren ej vidtar åtgärder samt upprättar åtgärdsplan för hur företagaren på NK avser hantera avvikelsen gentemot NK Standard.

Vite kan endast utdömas gällande "Ska-krav" och ej "Ambition".

UPPFÖLJNING OCH REDOVISNING

AB Nordiska Kompaniet kommer att ha en kontinuerlig uppföljning av hur kraven i NK Standard efterlevs av NK-företagaren. Det ska finnas en redogörelse, som är tillgänglig för granskning av AB Nordiska Kompaniet, över hur de sociala och miljömässiga kraven i detta dokument efterlevs i tillverkningen. AB Nordiska Kompaniet kan be om kompletterande underlag för att förstå hur kraven efterlevs.

Vid frågor eller tveksamheter ska AB Nordiska Kompaniets hållbarhetschef kontaktas.

Kontakt: csr@nk.se

1. GODA FÖRHÅLLANDEN VID TILLVERKNINGEN

Utifrån internationella principer ska goda förhållanden råda för människor som tillverkar produkterna. I de fall där det är skillnad mellan nationella och internationella bestämmelser, ska strävan vara att efterleva högsta standard. Dessa krav är obligatoriska och gäller alla arbetare och anställda av NK-företagaren, alla personer anställda där produktion sker under tillverkningsprocessen av en produkt, inklusive underleverantörer.

1.1 Anställningsvillkor

Kommunikationen av anställningsvillkoren till de anställda ska vara på ett sätt som de förstår. Löner och villkor ska vara rättvisa och skäliga, och uppfylla, som ett minimum, högsta nivån i nationella lagkrav och branschstandarder. Alla anställda ska ges ett skriftligt anställningskontrakt som specificerar anställningsvillkoren på ett språk som den anställda förstår. Kontraktet ska minst innehålla arbetsgivarens namn, den anställdes namn, födelsedatum, arbetstid, övertidskompensation och uppsägningstid (ILO Konvention 122 och 158).

1.2 Hälsa och säkerhet

De anställda ska erbjudas en säker, hälsosam och hygienisk arbetsmiljö där förebyggande åtgärder, som minimerar skador och hälsorisker ska vidtas, och där de anställda skyddas mot förhållanden som kan utgöra en fara för arbetstagarens fysiska och/eller psykiska hälsa. Anställda ska ha tillgång till korrekt skyddsutrustning och regelbunden utbildning i hälsa och säkerhet. Effektiva regelverk ska vara implementerade för att minimera hälsorisker (ILO Konvention 155). Våld, hot om fysiskt våld, osedvanliga bestraffningar eller disciplinära åtgärder, sexuella och andra former trakasserier samt hot från arbetsgivaren är strikt förbjudet.

Ambition:

- Det bör finnas ett aktivt arbete som syftar till att säkerställa långsiktig säkerhet, god hälsa och välbefinnande bland alla anställda.
- Regelbundna kontroller av arbetsplatsens säkerhet bör genomföras av oberoende tredje part.

1.3 Arbetstid och övertid

Veckoarbetstiden får inte överstiga lagstadgade gränser eller 60 timmar i veckan, inklusive övertid. Anställda ska inte vara tvingade att regelbundet arbeta övertid och ska ha rätt till minst en dags ledighet för varje sjudagarsperiod (ILO Konvention 1).

Ambition:

- Det bör finnas ett arbete för att uppnå en jämn och rimlig arbetsbelastning för de anställda på kort och lång sikt.

1.4 Diskriminering

Alla former av diskriminering baserat på kön, etnisk tillhörighet, hudfärg, tro, ålder, funktionsnedsättning, sexuell läggning, graviditet, nationalitet, politisk åsikt, facklig tillhörighet, social bakgrund eller annat som kan ligga till grund för diskriminering ska motverkas. Alla anställda ska bemötas med respekt och värdighet (ILO Konvention 100 och 111).

Ambition:

- Det bör bedrivas ett kontinuerligt och målinriktat arbete för att förhindra diskriminering och stärka jämställdhet, öppenhet och inkludering på arbetsplatsen.
- Ett fortlöpande arbete bör pågå för att stärka kvinnors roll och rättigheter för jämställdhet i arbetslivet.

1.5 Föreningsfrihet

Arbetares rättigheter att gå med i, bilda eller inte gå med i fackliga organisationer utan att drabbas av repressalier, hot eller trakasserier ska respekteras (ILO Konvention 87 och 98). I länder där föreningsfriheten är reglerad i lagstiftning ska alternativa former av arbetarrepresentation inte hindras (ILO Konvention 135).

Ambition:

- Det bör finnas en kontinuerlig och proaktiv dialog mellan ledning och av anställda fritt valda representanter kring frågor som berör de anställdas villkor, arbetsmiljö och välbefinnande.
- Det bör finnas insyn på arbetsplatsen för att säkerställa att anställda har rätt att ansluta sig till organisationer och gå med i internationella sammanslutningar.

1.6 Löner och ersättning

Anställdas löner ska minst motsvara lagstadgad miniminivå. Lönerna, inklusive ersättning för övertid, ska betalas ut i tid enligt överenskommelse och minst en gång i månaden. Övertidsersättning ska vara i enlighet med nationell lagstiftning eller kollektivavtal. I de fall där övertidsersättning inte specificeras i lagstiftning eller kollektivavtal, ska ersättning för övertid minst efterleva branschpraxis. Lönespecifikationer med fullständig utbetalningsinformation ges vid slutet av varje löneperiod. Informationen ska omfatta antal arbetade dagar, bruttolön eller intjänad ackordslön, övertidstimmar med angiven timtaxa, eventuella bonusar och avdrag samt nettolön (ILO Konvention 26 och 131).

Ambition:

- Det bör finnas processer på plats, inklusive dialog med de anställda, för att kontrollera och säkerställa att lönen möjliggör en dräglig levnadsstandard för den anställda och personens familj.
- Kontroller av oberoende tredje part bör genomföras regelbundet för att säkerställa att den utbetalda lönen överensstämmer med lönespecifikationer.

1.7 Barnarbete

Barn ska skyddas mot ekonomiskt utnyttjande samt mot hårt arbete. Ingen arbetstagare får vara under 15 år eller yngre än lagstadgad minimiåldern för arbete, om denna ålder överstiger 15 år. Arbete som utförs av barn under 18 år får inte gå ut över lagstadgad skolgång och får inte vara skadliga för barnets hälsa, säkerhet eller psykiska utveckling. Barn får aldrig utföra nattskiftsarbete. (Barnkonventionen artikel 32 och ILO Konvention 138)

Ambition:

- Regelbundna oanmälda kontroller bör utföras av godkänd oberoende tredje part för att upptäcka eventuellt barnarbete.
- Det bör finnas en handlingsplan för hur upptäckta fall av barnarbete som strider mot ovan ska hanteras för att säkerställa barnet bästa.

1.8 Tvångsarbete

Alla former av tvångsarbete är otillåtna (ILO Konvention 29 och 105). Det innebär att anställda ska vara fria att avsluta sin anställning efter skälig uppsägningstid, i enlighet med nationell lag eller avtal. Arbetsgivaren får inte begränsa den anställdas frihet och rörlighet genom exempelvis omhändertagande av ID-handlingar i original eller begränsningar i arbetstagares rätt att lämna arbetsplatsen efter avslutat arbetspass.

Ambition:

- Det bör finnas rutiner på plats för att säkerställa att inhyrd personal och säsongsanställda inte är offer för människohandel.
- Det bör finnas kontroller för att säkerställa att arbetare inte tvingats betala avgifter till mellanhänder för att få anställning.

1.9 Korruption

Alla former av mutor och korruption är förbjudna och ska motverkas (FN:s konvention mot korruption). Leverantören ska ha en policy och rutiner för gåvor och förmåner, och all tillämplig lagstiftning gällande mutor och korruption ska efterlevas.

Ambition:

- Ett aktivt arbete för att motverka korruption bör upprättas och genomföras på alla nivåer i verksamheten.

1.10 Miljö

I det land där tillverkning sker ska nationell miljölagstiftning efterlevas. Miljö- och drifttillstånd ska finnas för den verksamhet som bedrivs. Allt avfall som uppkommer, i synnerhet farligt avfall, ska omhändertas ansvarsfullt och i enlighet med nationella regler och föreskrifter. Hanteringen av kemikalier ska efterleva nationella regler.

Ambition:

- Vattenanvändningen bör i möjligaste mån vara resurssnål.
- Ett godkänt vattenreningssystem bör finnas på plats och regelbundna kontroller bör utföras för att säkerställa att avfallsvatten inte innehåller skadliga eller farliga ämnen.
- System bör finnas på plats för att återanvända vatten i största möjliga mån.
- Resurser och energi bör vara från förnyelsebara källor.
- Alternativa typer av transporter för att minska koldioxidutsläpp bör premieras.
- Insamling av data för energianvändning, vattenanvändning och kemikalier bör finnas på plats.
- Ett aktivt arbete bör pågå för att minska resursanvändningen och klimatpåverkande utsläpp.
- Avfall bör i möjligaste mån minimeras och arbete bör pågå för ökad återvinning och återanvändning av råvaror.

2. KEMIKALIER & PRODUKTSÄKERHET

Krav gällande kemikalier och produktsäkerhet omfattar alla produkter som säljs av NK-företagare.

2.1 Lagar och förordningar - Varor generellt

Svensk lagstiftning ska efterlevas. I svensk lagstiftning finns de mest övergripande reglerna för varor som säljs till allmänheten i Produktsäkerhetslagen (SFS 2004:451) och Produktsäkerhetsförordningen (SFS 2004:469).

I princip alla varor som säljs till allmänheten omfattas även av REACH-förordningen (EG) nr 1907/2006, Biocidförordningen (EU) nr 528/2012 och POPs-förordningen (EU) 2019/1021 (tidigare (EG) nr 850/2004), som samtliga är EU-förordningar. I dessa lagtexter finns en mängd olika specifika regler och begränsningar som ska efterlevas.

2.2 Specifika regler och begränsningar – Kemikalier och biocider

Nedan regelverk och krav är relevanta för vanligt förekommande material och varor och ska efterlevas av alla NK-företagare.

AB Nordiska Kompaniet förväntar sig att alla NK-företagare och deras leverantörer har relevant kunskap om kemikaliehantering, och håller sig uppdaterade om de bästa tillgängliga teknikerna för att minska hälso- och miljörisken vid användning av kemikalier i tillverkningskedjan.

Kandidatförteckningen (SVHC-ämnen)

Produkterna ska inte innehålla särskilt farliga ämnen (SVHC) med en halt som överstiger 0,1 viktprocent. Dessa ämnen som utgör en risk för både människans hälsa och miljön återfinns i EU:s kemikaliemyndighet ECHA:s kandidatförteckning.

Företaget som tillverkar, importerar eller distribuerar varor eller kemiska produkter inom EU måste hålla reda på om deras varor eller kemiska produkter innehåller något ämne på kandidatlistan, eftersom detta kan innebära särskilda krav.

Tillverkare och importörer är skyldiga att på begäran av kund informera om produkten i frågan innehåller ett särskilt farligt ämne som överstiger halten 0,1 viktprocent. Syftet är att förse kunden med nödvändig information för att kunden ska kunna använda produkten på ett säkert sätt. Producenten/importören har 45 dagar på sig från att begäran kommit in för att svara kunden. Informationen ska åtminstone omfatta namnet på ämnet som produkten innehåller. För sammansatta produkter gäller regeln ”en gång vara, alltid vara” vilket innebär att koncentrationen på 0,1 viktprocent gäller.

Kandidatlistan uppdateras två gånger per år och alla NK-företagare är skyldiga att följa den senaste lagstiftningen. Den senaste versionen av kandidatlistan finns på Echas hemsida.

SCIP-Databasen

Alla som levererar varor som innehåller över 0,1% av ämnen på kandidatförteckningen måste från och med 5 januari 2021 anmäla dessa varor till databasen (SCIP) hos Echa. Regeln finns i EU:s direktiv om avfall. SCIP säkerställer att informationen om varor som innehåller ämnen från kandidatlistan finns tillgänglig under hela livscykeln för produkter och material, även i avfallsfasen.

Bilaga XVII i REACH

En del ämnen utgör en oacceptabel fara för människors hälsa eller miljön och därför är de begränsade och finns listade i bilaga XVII i REACH-förordningen. Dessa kemikalier får inte tillverkas, användas eller importeras till EU. En begränsning kan även gälla ämnet i en blandning och i en vara.

Bilaga XIV i REACH

Ämnen listade i Kandidatförteckningen anses vara särskilt farliga och kräver tillstånd för att kunna säljas eller användas. Dessa finns listade i Bilaga XIV till REACH-förordningen.

Observera att ämnen som finns med i bilaga XIV fortfarande finns på kandidatlistan. De skyldigheter som

gäller för ämnen på kandidatlistan fortsätter att gälla även efter att ett ämne har fått tillstånd enligt REACH.

Ambition:

- Textilprodukter med direktkontakt mot huden avsedda för spädbarn (storlek 98 eller lägre) bör inte innehålla formaldehyd i en koncentration över 16 mg / kg.
- Textilprodukter bör inte innehålla allergiframkallande färgämnen i en koncentration över 15 mg / kg om inte strängare lagstiftning anges.

POPs-förordningen

I EU-förordningen om långlivade organiska föroreningar (POPs) förbjuds ett antal ämnen med allvarliga hälso- och miljöfarliga egenskaper från att användas kemiska produkter eller i varor. Företaget som tillverkar, importerar eller säljer varor eller kemiska produkter måste se till att produkten uppfyller kraven i POP-förordningen, annars får de inte säljas eller användas inom EU / EES.

Biocidförordningen

Den som importerar en biocidbehandlad vara till EU eller tillverkar varan inom EU ansvarar för att varan inte skadar människors hälsa eller miljön samt ansvarar för att märkningen är rätt enligt EU:s biocidförordning och annan relevant lagstiftning. I de fall där en vara presenteras som "luktfri" eller "antibakteriell", kan det innebära att produkten genomgått en biocidbehandling. Varor som kan vara biocidbehandlade är exempelvis skor, sportkläder och skärbräddor. De verksamma ämnena ska vara godkända för den användning som stämmer in på varan. Förteckning över godkända ämnen finns hos den europeiska kemikaliemyndigheten (ECHA).

Kraven på märkning gällande biocidbehandlade varor ska efterlevas. Märkningen ska vara tydlig på svenska, lättläst. Den ska stanna kvar tills konsumenten köper varan eller längre om märkningen innehåller information om varans skötsel eller om eventuella risker vid användandet av varan och innehålla följande information:

- Att produkten innehåller en biocidprodukt.
- Namnet på det ingående aktiva ämnet.
- Ändamålet med behandlingen, hur det verksamma ämnet bidrar till produktens funktion, till exempel att ett ämne är tillsatt för att ta bort dålig lukt.
- Relevanta bruksanvisningar och eventuella nödvändiga försiktighetsåtgärder. Till exempel om den som använder produkten måste göra något särskilt för att skydda människor eller miljö.
- Om det ingår nanomaterial i biocidprodukten, ange namnet på dessa.

Även om en biocidbehandlad vara inte alltid kräver märkning så har den som säljer varan en skyldighet att informera en konsument om vilken biocidbehandling varan har genomgått, om konsumenten begär det. Den informationen ska lämnas inom 45 dagar.

3. SÄRSKILDA PRODUKTGRUPPER

Utöver de krav som de flesta varor som säljs till allmänheten omfattas av följer nedan ett antal specifika krav för särskilda produktgrupper. Alla berörda NK-företagare ska efterleva de produktspecifika kraven. För vissa produktgrupper är kraven högre ställda än vad som anges i gällande lagar.

3.1 Förpackningar

Lagstiftning som ska efterlevas inkluderar både svensk och EU-lag som omfattar förpackningar.

Den som tillverkar, importerar eller säljer förpackningar eller förpackade produkter i Sverige ska ansvara för att förpackningen samlas in och återvinns. Detta efterlevs genom anslutning till Förpacknings-och Tidningsinsamlingen (FTI).

Förbrukning av plastförpackningar ska i möjligaste mån vara återhållsam. Från och med 1 januari 2021 är det inte tillåtet att använda plastbärpåsar på AB Nordiska Kompaniet.

EU:s engångsplastdirektiv (EU) 2019/904 och Förordningen om engångsprodukter (SFS 2021:996) ska efterlevas. Det innebär bland annat förbud mot följande engångsartiklar i plast; bomullspinnar, bestick, tallrikar, sugrör, omrörare för drycker, ballongspinnar, produkter av oxo-nedbrytbar plast, livsmedelsbehållare i polystyren med eller utan lock och dryckesbehållare i polystyren.

För förpackningar och emballage som är NK-profilerat och som inte tillhandahålls av NKFF och AB Nordiska Kompaniet finns det särskilda krav som ska efterlevas.

Ambition:

- Användningen av förpackningar bör i möjligaste mån vara återhållsam.
- Förpackningar bör i möjligaste mån vara gjorda av förnyelsebart eller återvunnet material.

3.2 Artiklar som kommer i kontakt med livsmedel

EU:s förordning (EG) nr 1935/2004 är den övergripande lagstiftningen som reglerar material och produkter avsedda att komma i kontakt med livsmedel. Denna och tillhörande direktiv och uppdateringar måste enligt lag följas.

Material och produkter som är avsedda att komma i kontakt med livsmedel får inte släppa ifrån sig ämnen till livsmedlet i sådana halter att de utgör en fara för människors hälsa, i hög grad påverkar livsmedlets sammansättning eller försämrar dess smak- och luktegenskaper.

Produktens märkning och sättet den marknadsförs eller presenteras på får inte vara vilseledande. Det ska tydligt framgå att produkten är säker för användning till livsmedel. Märkningen ska även innehålla kontaktuppgifter till tillverkare eller säljare som ansvarar för utsläppandet på marknaden. Ytterligare information om hur märkningen av material och produkter ska vara utformad samt krav på rutiner för spårbarhet bakåt i leveranskedjan finns i förordningen.

Denna produktkategori omfattas även av förordning (EG) nr 2023/2006 om god tillverkningssed (GMP) vilket innebär att ett kvalitetssystem som täcker in samtliga delar i leveranskedjan samt distribution av material och produkter avsedda att komma i kontakt med livsmedel ska finnas.

Det finns även specifik lagstiftning kopplat till vissa material och ämnen. Mer information om dessa sammanfattas av Livsmedelsverket.

3.3 Textilier, kläder och accessoarer

Varor tillverkade av textilt material ska uppfylla kraven i REACH, mer specifikt kraven i

Kandidatförteckningen (SVHC-listan), Bilaga XVII (begränsningar), Bilaga XIV (tillståndslistan) och i POPs. De ska även uppfylla kraven i Biocidförordningen om relevant. Dessa ska även leva upp till kraven som finns Produktsäkerhetslagstiftningen och Produktsäkerhetsförordningen.

Tillverkning av textilier och accessoarer sker i bl.a. kemikalie- och vattenintensiva processer som ofta innebär en negativ inverkan på både miljön och människors hälsa. AB Nordiska Kompaniet rekommenderar att de mest kemikalieintensiva stegen identifieras och att dessa säkerställs mot gällande regelverk.

En ökad transparens och spårbarhet inom leverantörskedjan gör att producenten lättare kan kontrollera efterlevnad av gällande regelverk, kan lättare identifiera avvikelser och vid behov implementera ev. förbättringar i leverantörskedjan.

Genom att säkra arbetsmiljön för de som arbetar med produkten och miljön runtomkring produktionen produceras säkrare varor som inte utgör en hälsorisk för slutanvändaren. För mer stöd inom detta område se Substitutionscentrats Stödmaterial för kartläggning av en varas innehåll.

Ambition:

- Energin som används vid tillverkning av textilier orsakar höga utsläpp av växthusgaser. Användning av förnybar energi i produktionsfasen och utfasning av fossila energikällor uppmuntras.
- Kemikalier som klassas som farliga ska i största möjliga mån undvikas.
- Information om produkten och produktens värdekedja bör vara så spårbar och transparent redovisad som möjligt.
- Ett strategiskt arbete med syfte att förlänga produktens livslängd för finnas. Detta kan innefatta med är inte begränsat till lagning/reparation av produkt, upcycling av produkt, uthyrning av produkt eller försäljning av pre-loved.

3.3.1 Barnkläder

Barn och spädbarn är känsligare för kemikalier än vuxna. NK-företagare uppmuntras att minimera användningen av potentiella skadliga kemikalier och kemikalier enligt REACH SVHC-listan.

NK-företagare måste se till att detaljer och små delar på barnprodukter inte lossnar med risk för kvävning och att produkterna är säkra enligt brandrisk. Om det finns tecken eller misstankar om osäkra produkter med kvalitetsbrister måste företaget agera omedelbart och informera AB Nordiska Kompaniet såväl som berörda myndigheter, samt återkalla produkten från marknaden vid behov.

Lagstiftning som ska efterlevas inkluderar svensk och EU-lag som omfattar kläder avsedda för barn, inklusive Europastandarden för snoddar och dragband i barnkläder.

Ambition:

- Ytterkläder för barn, från och med 80 centilong (cl), bör inte ha snoddar och dragband runt huvud och hals. Huvor ska vara löstagbara eller öppningsbara, för att minimera stryprisen.
- Se specifika ambitioner för kemikalier under sektion 2.2

3.4 Elektronik

Lagstiftning som ska efterlevas inkluderar svensk produktansvarslag för elektroniska produkter och EU:s direktiv gällande Waste Electrical and Electronic Equipment (WEEE). Utöver detta ska EU:s direktiv gällande Restriction of the use of certain Hazardous Substances in electrical and electronic equipment (RoHS) efterlevas.

Alla elektroniska produkter ska vara CE-märkta.

Batterier som saluförs, separata eller integrerade i en produkt, ska efterleva den svenska produktansvarslagen för batterier. Import av batterier ska registreras hos Naturvårdsverket.

Insamling av elektronik- och batteriavfall ska ske via El-Kretsen eller motsvarande.

3.5 Leksaker

Lagstiftning som ska efterlevas inkluderar svensk och EU-lag som omfattar produkter avsedda för barn.

Barnleksaker ska leva upp till kraven i EN 71 och vara CE-märkta. Detaljer och mindre delar i produkter avsedda för barn ska inte kunna orsaka kvävning.

Vid tecken eller misstanke om att en produkt inte är säker eller om produkten har defekter ska AB Nordiska Kompaniet och berörda myndigheter omedelbart kontaktas. Om nödvändigt ska produkten återkallas.

Kroppsfärg och tillfälliga tatueringar avsedda för barn som appliceras direkt på hud ska efterleva ovannämnda krav samt EU:s kosmetikaförordning.

3.6 Kosmetika

Lagstiftning som ska efterlevas inkluderar svensk lag som omfattar kontroll, tillverkning och märkning av kosmetika och EU:s kosmetikaförordning.

Företagaren på NK ska kunna identifiera leverantörer av kosmetiska produkter i 3 år efter att varan sålts. Det bör finnas tydliga interna rutiner kring anmälan av oönskade effekter (UE) och anmälan av allvarliga oönskade effekter (SUE) i enlighet med läkemedelsverket och EU-förordning (EG) nr 1223/2009 om kosmetiska produkter.

All tillverkning ska utföras i överensstämmelse med god tillverkningssed, och för alla kosmetiska produkter ska det finnas ett produktinformationsdokument. Produktregistrering ska genomföras och berörda myndigheter ska meddelas.

Kosmetiska produkter eller ingredienser får inte testas på djur.

Kosmetiska produkter ska ha korrekt märkning. Följande information ska finnas på produkten:

- Namn och postadress till det företag/person som är ansvarig för produkten.
- Produktens batchnummer eller referens.
- En ingrediensförteckning som listar alla ämnen som produkten består av i enlighet med International Nomenclature of Cosmetic Ingredients (INCI).

Produkten ska även ha följande information på svenska:

- Vikt/volym.
- Produkter med kort hållbarhet (30 månader eller mindre) ska märkas med "bäst före" följt av datum (månad och år ska åtminstone anges) alternativt märkas med "timglassymbolen" tillsammans med uppgift om datum för kortast hållbarhetstid.
- Särskilda försiktighetsåtgärder som ska följas vid användningen av produkten.
- Produktens användningsområde. Om produktens användningsområde tydligt framgår av dess presentation behöver inte användningsområdet skrivas ut i märkningen.
- Om produkten har importerats till EU från länder utanför EU ska den märkas med uppgift om ursprungslandet. Är produkten tillverkad inom EU gäller inte detta krav.

Vid särskilda "claims/påståenden" på förpackningen som indikerar någon som helst effekt, så ska märkningsförordningen för effektbevisning (EU) 655/2013 efterföljas, samt tillhörande riktlinjer för hur dessa tolkas. Detta bör därför vara inkluderat i de interna riktlinjerna.

Ambition:

- All palmolja som ingår i kosmetiska produkter bör vara certifierad enligt Roundtable on Sustainable Palm oil (RSPO).
- Andra material och ingredienser, inklusive men inte begränsat till lim och självhäftande produkter, bör inte vara testade på djur.

3.7 Livsmedel

Lagstiftningen som ska efterlevas inkluderar svenska och EU-lagar som omfattar livsmedel och livsmedelsproduktion.

Ambition:

- Gås-och ankllever bör inte komma från fåglar som har tvångsmatats
- Fisk och skaldjur bör vara uppsatta på WWF:s lista som godkända att konsumeras eller vara certifierat enligt KRAV, MSC eller ASC
- All palmolja som ingår i livsmedel bör vara certifierad enligt RSPO
- Det bör pågå ett arbete för att minska matsvinn

3.8 Husgeråd

För husgerådsprodukter finns det inga specifika ska-krav. De krav som ska efterlevas för denna produktgrupp finns specificerade i: del 1, Goda förhållanden vid tillverkningen för människor samt del 2, Kemikalier och produktsäkerhet.

Krav och ambitioner för textila produkter, see "3.3 Textilier, kläder och accessoarer".

Ambition:

- All palmolja som ingår i stearinljus bör vara certifierad enligt RSPO.

3.9 Smycken och juveler

För produkter som innehåller guld och andra ädelmetaller ska det finnas interna riskbedömningar och strategier för att upptäcka och åtgärda etiska och miljömässiga problem i leverantörskedjan.

Produkter som innehåller diamanter ska vara spårbara och komma från tillförlitliga källor samt efterleva de krav på dokumentation som anges i Kimberleyprocessen.

Artiklar av ädelmetallerna guld eller platina, som väger minst ett gram, ska vara försedda med en finhaltsstämpel och en namnstämpel, alternativt en finhaltsstämpel och en kontrollstämpel.

Ambition:

- Artiklar av ädelmetallerna silver och palladium, oavsett vikt, är frivilliga att stämpla men kan med fördel ha stämplor likt guld och platina.
- Utöver den obligatoriska märkningen kan artiklarna av ädelmetaller också ha frivilliga ansvarsstämplor, till exempel platsmärkning och uppgift om årtal.
- Relevanta branschstandarder bör efterlevas, som Responsible Jewelry Council, Code of Practices Certification och/eller World Gold Council Conflict-free Gold Standard.

3.10 Pre-loved och upcyclade produkter

Kraven i det här avsnittet gäller endast pre-loved eller upcyclade produkter. Med anledning av den stora negativa miljöpåverkan som tillverkning av nya produkter kan ha, inklusive materiella resurser och all energi som går åt vid tillverkning, rekommenderar vi att använda produkterna så länge som möjligt och uppmuntrar återanvändning av material och produkter.

3.10.1 Definition Pre-loved och upcyclade produkter

Pre-loved: Begagnade produkter som säljs igen, även kallade second hand, återbruk och vintage.

Upcyclad: Definitionen av en upcyclad produkt är när begagnade kasserade produkter eller material återanvänds för att göra ett nytt föremål av högre värde.

3.10.2 Generellt om pre-loved och upcyclade produkter

Vi är medvetna om svårigheterna med att veta det exakta ursprunget för alla material som används i pre-loved och upcyclade produkter, liksom de kemikalier som använts i ursprungliga produktionsprocessen och arbetsförhållande i tidigare leverantörskedjor. För pre-loved där ingen ytterligare tillverkning eller komplettering av produkten är nödvändig, gäller kraven under avsnitt 1. *Goda förhållanden vid tillverkningen* endast företagarens egen verksamhet. För upcyclade produkter är samtliga krav under avsnitt 1. *Goda förhållande vid tillverkning* obligatoriska även vid tillverkningen av upcyclade produkter.

Vi uppmuntrar alla företagare som säljer pre-loved, upcyclade eller återvunna produkter att försöka ta reda på så mycket som möjligt om produktens ursprung.

3.10.3 Kemikalier och produktsäkerhet för pre-loved och upcyclade produkter

Det är viktigt att se till att produkten inte utgör någon risk för slutanvändaren och att produkten är säker för den som tillverkar den upcyclade produkten.

En riskbedömning ska genomföras för alla begagnade föremål innan de säljs vidare, liksom för material som är avsedda att användas för upcyclade produkter. Om en produkt tillverkas för ett visst ändamål men används för ett annat ska en särskild riskbedömning av produktens säkerhet genomföras.

Vi uppmuntrar till spårbarhet, för att känna till produkternas ursprung, och om möjligt att testa produkternas kemiska innehåll för att se till att de inte innehåller några skadliga eller förbjudna kemikalier.

Gamla produkter och material kan innehålla skadliga kemikalier och tungmetaller som regleras enligt gällande svensk- och EU-lagstiftning. Till exempel kan äldre textilier innehålla ftalater, högfluorerande ämnen, flamskyddsmedel, biocider och skadliga metaller. Leksaker, textilier och andra produkter som tillverkas för spädbarn och barn ska särskilt genomgå en strikt riskbedömning och om möjligt kemiska tester, eftersom barn är extra känsliga för skadliga kemikalier och tungmetaller.

Både EU och Sveriges myndigheter håller på att utarbeta tydligare riktlinjer för säkerhet och kemikalier i pre-loved och upcyclade produkter. När nya direktiv och förordningar meddelas kommer vi uppdatera NK Standard i enlighet med detta.

3.11 Budskap på produkter

Budskap på produkter ska inte vara av sådan natur att det kan uppfattas som kränkande, stötande eller diskriminerande. Vid osäkerhet ska NK-företagaren kontakta AB Nordiska Kompaniet.

4. SÄRSKILDA MATERIAL

AB Nordiska Kompaniet vill att de råvaror som används i de produkter som säljs i varuhusen produceras på ett etiskt och ansvarsfullt sätt och som bidrar till hållbar utveckling. Inga sårbara eller hotade arter får användas. Nedan följer krav för särskilda material.

4.1 Trämateriäl

Lagstiftning som ska efterlevas inkluderar svensk och EU-lag gällande skyddet av arter av vilda djur och växter samt Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora (CITES).

Träbaserade produkter som trä, papper, bambu och rotting, från länder med tropisk regnskog, urskog och/eller hotade arter ska ha FSC-certifiering eller motsvarande.

Ambition:

- Allt trämaterial som används i produkter bör komma från ansvarsfullt brukade skogar och vara oberoende certifierade med FSC eller motsvarande.
- Trämateriäl från tropisk regnskog eller urskog bör undvikas.

4.1.1 Konstgjorda cellulosafibrer

Textila materiäl som bland andra viskos, lyocell, modal och cupro är tillverkade från cellulosafibrer som är tagna från olika träslag. Tillverkningsprocessen beroende på materiäl är ofta mycket kemikalieintensiv och sällan spårbar hela vägen till råmaterialet. Fiber från trä som kommer från länder med tropisk regnskog, urskog eller skogar med hotade arter ska ha FSC-certifiering eller motsvarande.

Ambition:

- Det bör i största möjliga mån finnas spårbarhet från träd till slutprodukt.

4.2 Bomull

Odling av konventionell bomull kräver stora mängder bekämpningsmedel och kemiska gödningsmedel. AB Nordiska Kompaniet uppmuntrar alla företagare att använda ekologisk eller återvunnen bomull.

Ambition:

- Den bomull som används bör i så stor utsträckning som möjligt vara återvunnen eller ekologiskt odlad.
- Certifieringar som GOTS och Fair Trade rekommenderas.
- Om inte ekologisk odlad bomull används uppmannas användning av mer ansvarsfullt producerad bomull som BCI (Better Cotton Initiative) eller liknande.
- AB Nordiska Kompaniet uppmuntrar NK-företagare att inte acceptera bomull från områden med allvarlig oro för mänskliga rättigheter relaterade till bomullssektorn.
- AB Nordiska Kompaniet uppmuntrar NK-företagare att inte acceptera bomull från områden med pågående väpnade konflikter.

4.3 Syntetiska material

Syntetiska tyger som Polyester, Akryl, Nylon, Spandex (Elastan / Lycra) är gjorda av icke-förnybara fossila bränslen. Produktionsprocessen av dessa material är mycket energikrävande och kan vara leda till föroreningar i miljön. Syntetiska material är inte biologiskt nedbrytbara och släpper ifrån sig mikroplaster när de används och tvättas. Även textilier tillverkade av återvunna plastfibrer släpper mikroplaster som är farliga för naturen och djur.

Ambition:

- Certifieringar för syntetiska tyger rekommenderas, som Oeko Tex eller Bluesign.
- För återvunna syntetiska material rekommenderas certifiering som Recycled Content Standard (RCS) eller Global Recycled Standard (GRS).

4.4 Animaliskt material.

Denna del omfattar alla NK-företagare som tillhandahåller animaliskt material. För vissa typer av animaliskt material är kraven högre ställda än vad som anges i lag.

4.4.1 Djurvälståndspolicy

Alla uppfödare och parter som hanterar djur ska efterleva De Fem Friheterna som är framtagna av World Organisation for Animal Health (OIE).

De Fem Friheterna är:

- 1 . **Frihet från törst och hunger** genom god tillgång till färskvatten och foder.
- 2 . **Frihet från obehag** genom att tillhandahålla en lämplig miljö som inkluderar skydd och en bekväm viloplatz.
- 3 . **Frihet från smärta, skada och sjukdom** genom förebyggande metoder eller snabb diagnos och behandling.
- 4 . **Frihet att utveckla normala beteendemönster** genom att tillhandahålla tillräckligt utrymme, lämpliga anläggningar och sällskap med andra djur av samma art.
- 5 . **Frihet från rädsla och lidande** genom förhållanden och behandlingar som motverkar mentalt lidande.

4.4.2 Exotiska arter

Lagstiftning som ska efterlevas inkluderar svensk och EU-lag gällande skyddet av arter av vilda djur och växter samt CITES-konventionen.

Produkter får inte komma från känsligt utsatta eller utrotningshotade arter.

4.4.3 Päls

Försäljningsförbud päls från och med 2023-03-01.

Produkter, exempelvis kläder och accessoarer, som innehåller päls/pälsdetaljer får inte säljas på NK. Det omfattar såväl hela pälsverk som produkter med pälsdetaljer, till exempel pälskragar. Viktigt att tänka på att alla typer av pälsprodukter inklusive pre-loved-produkter ingår i förbudet; klädesplagg, skor, mössor, vantar, halsdukar och andra accessoarer liksom andra typer av varor som till exempel smycken, smink- och rakborste.

Vad är päls?

Päls avser all form av djurhud som kommer från djur som fötts upp eller jagats och dödat med huvudsakliga syftet för sin päls inklusive men inte begränsat till t.ex. minkar, rävar, kaniner, mårddundrar, mårddar, chinchillor, coyote, sobel och bisamråttor.

Päls inkluderar inte:

- Skinn, med eller utan hår, där djuret fötts upp och dödats i första hand för köttet. T.ex. skinn från nötkreatur, älg, hjort, får, get och ren.
- Material klippt, rakat eller kammat från levande djur. T.ex. ull, angora, kashmir och syntetiska material som efterliknar päls.

Följande betraktas alltid som päls av djuretiska och/eller djurskyddsskäl:

- Päls från karakulfår/lamm (persianpäls)
- Päls från kanin
- Päls från hund och katt
- Päls från säl
- Päls från mård

I en del fall är det svårt att avgöra vad som räknas som päls och inte. Regeln att päls betyder djur som föds upp enbart för sin päls är överordnad. Men det finns gränsfall; till exempel föds vissa sorters kaniner upp både för köttet och för pälsen. Flera vilda djur, till exempel coyote, bäver och tvättbjörn jagas ibland för andra orsaker än för sin päls, men även pälsen är ekonomiskt värdefull och används. För vissa djurslag, t ex mård, är uppfödning- och jaktmetoderna oklara eller varierar mellan olika länder, djurets skinn och hår. Ovan nämnda gränsfall räknas som päls.

4.4.4 Läder

Läderprodukter, inklusive skinn och mocka, ska enbart komma från djur som har fötts upp för köttproduktion. Katter och hundar får inte användas för att framställa läderprodukter. Läder får inte komma från foster eller nyfödda lamm.

Ambition:

- Läder bör vara kromfritt dvs. ha garvats helt utan krom.
- Vegetabiliskt garvat läder bör användas i största möjliga mån.
- Extra kontroller bör utföras av oberoende tredje part för att verifiera kemikalieinnehåll i garvningsprocessen, arbetsförhållanden, samt vatten/avfallsrening
- Läder som kommer från Europa bör sträva efter att få guldklassificering från the Leather Working Group eller motsvarande.

4.4.5 Dun och fjäder

Dun och fjädrar får inte komma från fåglar som har plockats levande eller som har tvångsmatats. Enbart fåglar som har fötts upp för köttproduktion får användas för att framställa produkter som innehåller dun och fjädrar.

Hos NK-företagaren ska det finnas certifikat som styrker ovannämnda. Certifieringen ska vara enligt Responsible Down Standard (RDS) eller Traceable Down Standard (TDS).

4.4.6 Ull och Merinoull

Ullen får inte komma från får som utsatts för mulesing. Hos NK-företagaren ska det finnas dokument som styrker att detta krav efterlevs. Merinoull som kommer från Australien ska ha ett National Wool Declaration (NWD), Responsible Wool Standard (RWS), GOTS, New Merino eller motsvarande certifikat som styrker "Non-mulesed" eller "ceased-mulesed".

Ambition:

- All annan ull bör vara certifierad enligt Responsible Wool Standard (RWS) eller liknande, eller

komma från återvunna källor.

4.4.7 Andra animaliska material

Ull av alla slag får enbart komma från djur som har levt under goda förhållanden.

Angoraull får inte komma från kaniner och där pälsen har ryckts från levande djur. Hos NK-företagaren ska det finnas dokument eller certifikat som stryker att ovannämnda krav efterlevs.

Ambition:

- NK-företagaren uppmuntras undvika ull från djur som uppföds i burar enbart för deras ull.
- Produkter som innehåller Mohair bör komma från certifierade källor som Responsible Mohair Standard (RMS).
- Cashmere bör om möjligt certifieras med Good Cashmere Standard (GCS), eller enligt SFA Cashmere Standard.
- Silke bör vara GOTS-certifierat, Peace Silk eller Ahimsa-siden.

5. SYSTEMATISKT ARBETE

Det ska finnas implementerade rutiner hos NK-företagaren för att säkerställa att kraven i detta dokument efterlevs. Rutinerna bör minst omfatta:

- a) Intern resurs för arbetet med att säkerställa att tillverkningen sker enligt ställda krav.
- b) Säkerställande av att kraven vidareförmedlas och accepteras av leverantörer/tillverkare och dess underleverantörer
- c) En riskanalys som syftar till att identifiera, förhindra, begränsa och hantera potentiella eller aktuella

risker för avvikelser mot kraven. Riskanalysen bör omfatta hela produkternas leverantörskedja.

- d) Uppföljning av ställda krav; dokumentation på att krav efterföljs ska finnas tillgänglig
- e) Avvikelsehantering. I de fall NK-företagaren via egen uppföljning eller via annan informationskanal får kännedom om avvikelser gentemot kraven, ska AB Nordiska Kompaniet informeras om avvikelsen samt om NK-företagaren och tillverkarens åtgärdsplaner.

5.1 Spårbarhet

Kontroll över var tillverkningen sker och av vem ska finnas. Detta inkluderar även kontroll av eventuell utlokalisering av tillverkning till underleverantör. Information om ovanstående ska finnas tillgänglig hos NK-företagaren.

BILAGA 1. ORDLISTA

Förpackning: alla konstruktioner som används för att innehålla, skydda, leverera och presentera en vara klassas som förpackning. Tillhör såsom lock, kapsyler och plastchips räknas också som förpackningar.

Leverantörer: med leverantörer avses parter i första led som NK-företagare har en direkt och kontraksreglerad affärsrelation med.

Pre-loved: Begagnade produkter som säljs igen, även kallade second hand, återbruk och vintage.

Mulesing: är ett ingrepp som innebär att hud klipps bort på fårets bakdel för att undvika angrepp från fluglarver.

Upcyclad: Definitionen av en upcyclad produkt är när begagnade kasserade produkter eller material återanvänds för att göra ett nytt föremål av högre värde.

Öppningsbara: avser huvor som är designade så att om man exempelvis fastnar i en gren så rycks huden isär.

Kontakt

Vid frågor, kontakta csr@nk.se